

Συναξάρι τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος Ἀλεξάνδρου, τοῦ Δερβίση,

+26 Μαΐου.

Ὁ Ἅγιος Νεομάρτυς Ἀλέξανδρος καταγόταν ἀπό τή Θεσσαλονίκη καί ἔμενε στήν περιοχή τῆς Λαοδηγίας ἢ Λαγωδιανῆς (σημερινή Λαοδηγήτρια). Οἱ γονεῖς του, θέλοντας νά διαφυλάξουν τή σωφροσύνη τοῦ υἱοῦ τους ἀπό τίς κακόβουλες ἐπιθυμίες κάποιου Τούρκου, ἀναγκάσθηκαν νά τόν φυγαδεύσουν στή Σμύρνη. Ἐκεῖ ὁ Ἀλέξανδρος εὗρηκε ἐργασία στό σπίτι ἑνός Τούρκου πασᾶ, ὁ ὁποῖος εἶτε δι' ἀπάτης εἶτε διά τῆς βίας, κατόρθωσε νά τόν πείσει νά ἀλλαξοπιστήσῃ. Μετά ἀπό αὐτό τό γεγονός, ὁ Ἀλέξανδρος ἐγκατέλειψε τή Σμύρνη καί, ἀφοῦ περιπλανήθηκε σέ διάφορα μέρη, ἔφθασε στή Μέκκα, ὅπου προσκύνησε τόν τάφο τοῦ Μωάμεθ καί ἔλαβε τό σχῆμα τοῦ δερβίση.

Ὡς δερβίσης πλέον περιόδευσε πόλεις καί χωριά τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας κηρύττοντας τή μωαμεθανική θρησκεία. Ἡ συνείδησή του ὅμως, πού δέν εἶχε νεκρωθεῖ τελείως, ἄρχισε νά τόν ἐλέγχει γιά τό ἀμάρτημά του, ὥσπου τέλος μετανόησε καί ἄρχισε νά καλλιεργεῖ μέσα του τήν πραγματικότητα τοῦ μαρτυρίου. Ἔτσι ὁ Ἀλέξανδρος, ἔχοντας ἐξωτερικά τό σχῆμα τοῦ δερβίση, ἐσωτερικά ὅμως νιώθοντας Χριστιανός, ἐζοῦσε ὡς διά Χριστόν σαλός καί ἔλεγε μέ σκληρά λόγια τούς Τούρκους. Αὐτή συμπεριφορά του ἐπροβλημάτισε καί ἐξόργισε τόσο πολύ τούς Τούρκους στό Ραχήτι τῆς Αἰγύπτου, ὥστε ἀποφάσισαν νά τόν φονεύσουν,

κάτι τό όποιο θά έκαναν, άν ό 'Αλέξανδρος δέν έπληροφορεΐτο τό γεγονός έγκαιρα καί δέν έφευγε από εκεί.

Τό 1784 ήλθε στή Θεσσαλονίκη, χωρίς όμως νά δώσει σημεία αναγνωρίσεως. Έκει παρέμεινε γιά μικρό χρονικό διάστημα καί κατόπιν συνέχισε τήν περιπλάνησή του σέ διάφορα μέρη. Δέκα χρόνια αργότερα, τό 1794, κατά τήν περίοδο τής Μεγάλης Τεσσαρακοστής, ό 'Αλέξανδρος έφθασε στή Χίο καί έπήγε σέ κάποια εκκλησία, γιά νά συμμετάσχει σέ μία 'Ακολουθία. Έχοντας τό σχήμα του δερβίση περιφερόταν άνετα ανάμεσα στους Τούρκους, τούς όποιους έλεγχε γιά τή σκληρή καί απάνθρωπη συμπεριφορά τους, ένω συγχρόνως τούς εκήρυττε τή φιλανθρωπία, τή σωφροσύνη καί τήν αρετή. Από τήν άλλη πάλι φερόταν μέ πολλή γλυκύτητα καί πραότητα απέναντι στους Χριστιανούς μέ τούς όποιους έρχόταν σέ επαφή.

Στή Χίο δέν παρέμεινε γιά πολύ. Έπέρασε απέναντι στή Σμύρνη μέ σκοπό, στόν τόπο όπου αρνήθηκε τήν πίστη του, εκεί νά αποπλύνει τό άμάρτημά του μέ τήν όμολογία του. Μία έβδομάδα πριν από τήν Πεντηκοστή καί μέρα Τρίτη, έπαρουσιάσθηκε μπροστά στόν κριτή τής πόλεως, όπου όμολόγησε μέ παρηγοσία τήν πίστη του στόν Ένα καί 'Αληθινό Θεό καί κατόπιν επέταξε τό δερβίση κάλυμμα τής κεφαλής του καί έφόρεσε τό χριστιανικό. Τό θέαμα αυτό προκάλεσε τήν έκπληξη καί συνάμα τήν όργή των παρισταμένων Τούρκων, οί όποιοι στήν αρχή έξέλαβαν τόν 'Αλέξανδρο ως τρελό καί προσπάθησαν μέ τά λόγια νά τόν μεταπείσουν. Όταν όμως είδαν τήν έμμونه του, διέταξαν τή φυλάκισή του. Τήν έπόμενη μέρα ό 'Αλέξανδρος όδηγήθηκε γιά δεύτερη φορά στό κριτήριο, όπου παρ' όλες τής απειλής των Τούρκων έχλεύασε καί πάλι τήν πίστη στό Μωάμεθ καί, επειδή ούτε μέ τής κολακειές έμπόρεσαν νά τόν δελεάσουν, τόν ξαναοδήγησαν στή φυλακή.

Η μέρα τής Παρασκευής θεωρείται από τούς Τούρκους ως έπίσημη καί σεβάσνια μέρα, γι' αυτό καί συγκεντρώνονταν όλοι οί προύχοντες στόν κριτή τής πόλεως καί μετέβαιναν όλοι μαζί στό τζαμί, γιά νά προσευχηθοῦν. Αυτή τήν μέρα λοιπόν διάλεξαν γιά νά οδηγήσουν τόν 'Αγιο 'Αλέξανδρο καί πάλι στό κριτήριο, γιά νά τόν ανακρίνουν. Ο 'Αγιος γιά τρίτη φορά όμολόγησε ένώπιον όλων τήν πίστη του καί τή διάθεσή του νά μείνει σταθερός σ' αυτήν.

Μετά από αυτό αποφασίσθηκε θανάτωσή του. Τό 1794 ό 'Αγιος 'Αλέξανδρος αποκεφαλίσθηκε καί εισήλθε μέ τόν άμαράντινο στέφανο τής δόξας στή χαρά του Κυρίου του.